

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.211/2017/4.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Serfőző Andrea ügyvéd (ügyvéd címe) és dr. Helmeczy László ügyvéd (ügyvéd címe, levelezési címe: ügyvéd levelezési címe) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. r. és a II. rendű felperes neve (Cg. ..., II.rendű felperes címe) II. r. felpereseknek - a Dr. Nagy Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe, ügyintéző: dr. Nagy József ügyvéd) által képviselt alperes neve (Cg. ..., alperes címe) alperes ellen 469 516 272 Ft használati díj és járuléka megfizetése iránt indított perében a ... Törvényszék 2017. március 21. napján kelt 11.G.15-16-.../20. számú ítélete ellen az I. r. felperes 21., az alperes 22. sorszámú fellebbezése alapján, az alulírott napon - tanácsülésen - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja, a perköltség viseléséről rendelkező részét pedig megváltoztatja akként, hogy az I. r. felperes által az alperes részére fizetendő elsőfokú perköltség összegét 1 575 054 (Egymillió-ötszázhetvenötezer-ötvennégy) Ft-ra, míg a II. r. felperes által fizetendő elsőfokú perköltség összegét 1 925 066 (Egymillió-kilencszázhuszonötezer-hatvanhat) Ft-ra felemeli.

Megállapítja, hogy 2 500 000 (Kétmillió-ötszázezer) Ft feljegyzett fellebbezési illeték az állam terhén marad, illetve, hogy az alperes jogosult 234 300 (Kétszázharmincnégyezer-háromszáz) Ft többletilleték visszaigénylésére. Az erre irányuló kérelem elbírálása érdekében határozatát - az elsőfokú bíróság útján - megküldeni rendeli az alperes székhelye szerint illetékes állami adóhatóságnak.

Kötelezi az I. r. felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az alperesnek 635 000 (Hatszázharmincötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

A több települést - köztük K. községet is - ellátó gázelosztó-vezetékrendszert megvalósító építkezés beruházója az I. r. felperes volt, kivitelezője a NY-B. Kft., a beruházáshoz az anyagi forrást az alperes jogelődje, a T. is biztosította.

A megépült, a K. község tulajdonában lévő gázelosztó vezetékrendszer üzemeltetésére az I. r. felperes és az alperes jogelődje (T. Zrt.) 1997. november 28-án üzemeltetési szerződést kötöttek, amit 2000. július 14-én akként módosítottak, hogy az alperes által fizetendő használati díj mértékét az üzemeltetett rendszeren forgalmazott földgáz árrésének 11%-ában határozták meg.

Az I. r. felperes képviselő-testülete az üzemeltetési szerződést az .../2006. (XI.21.) Ökt. határozatával felmondta 2008. december 31. napjára.

Az I. r. felperes 2008. december 23-án a vezetékrendszerre üzemeltetési szerződést kötött a M. Kft.-vel 2009. január 1. napjától, de ez a szerződés nem lépett hatályba, mivel az üzemeltetési szerződés 1.2. pontja szerinti hatósági eljárás nem zárult le.

Az alperes 2008. december 31. és 2012. december 31. közötti időszakban üzemeltetési szerződés hiányában is tovább folytatta az elosztói szolgáltatást.

Az I. r. felperes és az alperes között tulajdoni vita alakult ki az elosztóvezeték vonatkozásában. A ...-i Bíróság a 2010. február 11-én jogerőre emelkedett 7.G.../2009/5. számú ítéletében megállapította, hogy a Ny. I. gázátadó állomástól a Ny.-D. - NY. - K. kül- és belterületein keresztül haladó 35,9 km hosszú földgázelosztó vezetékek K. község beruházásában épültek meg, annak tulajdona K. Önkormányzatát illeti meg, függetlenül az alperesi jogelőd pénzbeli ráfordításától.

Az I. r. felperes a 2011. február 22-én kelt adásvételi szerződéssel eladta a II. r. felperes részére a K. Cs. és K. elosztóvezetékének és tartozékainak 70%-os többségi tulajdonát.

Az I. és II. r. felperések között ugyanaznap, 2011. február 22-én 2011. március 1. napjától kezdődően határozatlan időtartamra üzemeltetési szerződés is létrejött a K. község tulajdonában álló, a korábbi üzemeltető T-D. Kft. 547/2003. számú kijelölő határozatában szereplő, a nyírteleki átadó állomáshoz kapcsolódó, K. település ellátását biztosító gázelosztó vezetékrendszer üzemeltetésére, és az elosztói engedélyesi feladatok ellátására.

A szerződés 4.1. pontja szerint a II. r. felperes a gázelosztó rendszer használatáért rendszerhasználati díjat fizet az I. r. felperesnek, amelynek nettó értéke a rendszeren forgalmazott földgáz elosztási tarifadíjának az 1,7% feletti hálózati és mérési veszteség költségeivel csökkentett részének 70%-a, de nem több, mint az elosztási tarifadíj évi 7 000 000 Ft-tal csökkentett része. Amennyiben a fenti számítás alapján éves viszonylatban negatív érték adódik (azaz nem éri el az összeg a 7 000 000 Ft-ot), a különbözetet K. község köteles a II. r. felperes részére üzemeltetési díjként megfizetni.

A szerződés 4.4. pontja értelmében a hálózati veszteség költségeit a 4.1. pont szerinti mértékig az elosztói engedélyes viseli. A szerződés 3.3.3. pontja szerint a II. r. felperes jogosult beszédni a földgáz forgalmazásából befolyó valamennyi árbevétel, ideértve a késedelmes fizetéseket terhelő kamatokat is. A szerződés e pontja visszautalt a 31/2009. (VI.25.) KHEM rendeletre.

Mivel az alperes álláspontja szerint a ...-i Bíróság jogerős 7.G.../2009/5. számú ítélete nem terjedt ki a perbeli 32 m-es szakaszra, ezért a ...-i Járásbíróságnál 2011. szeptember 30-án előterjesztett keresetében a tulajdonjoga megállapítását kérte. A bíróság az 56.G.../2012/96. szám alatt kiegészített 90. sorszámú ítéletében megállapította, hogy a perbeli vezetékszakasz a T-D. Kft. tulajdonát képezi, az ítéletet azonban a ...-i Törvényszék a 2016. szeptember 21. napján meghozott 2.Gf.../2016/6. számú végzésével hatályon kívül helyezte, és a pert a Pp. 157. § a) pontja, illetve 130. § (1) bekezdés b) pontja alapján megszüntette azzal az indokkal, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a perbeli 3+29 m-es vezetékszakasz nem része az előzményi per tárgyát képező 35,9 km hosszúságú vezetékszakasznak.

A MH a 2012. december 21-én meghozott .../2012. számú határozatával kiegészített és pontosított, 2011. október 28-án kelt .../2011. számú határozatával módosította az alperes .../2009. számú határozattal kiadott földgázelosztási működési engedélyét, abból 2011. december 1. napjától visszavonta K. - Cs. és K. településeket.

A szintén 2012. december 21-én kelt .../2012. számú határozattal pontosított, 2011. október 28-án kelt .../2011. számú határozattal pedig a II. r. felperes részére kiadott .../2009. számú földgázelosztási működési engedélyt kiegészítette a fenti területekkel.

A MH .../2009. számú működési engedélyének 3.2. pontja szerint a perbeli 32 m-es vezetékszakaszt az alperes volt jogosult és köteles üzemeltetni azzal, hogy a más tulajdonában álló eszközök

használatára az engedélyesnek és az elosztási rendszer tulajdonosának üzemeltetési szerződést kell kötnie a Vhr. 106. §-ában előírtaknak megfelelően.

A peres felek 2012. szeptember 28-án kötöttek üzemeltetési szerződést a Ny. I. gázátadó állomástól induló Ny.-D.-NY.- K. felé haladó, 32 m ... és ... acélvezetéknek a NY. - Ny. - Ü. - K. felé történő elágazási pontig szóló üzemeltetésére az elosztói engedélyesi feladatok vállalásával 2013. január 1. napjától 2013. október 15-éig terjedő időtartamra.

A szerződés 3.3.2. pontja szerint az alperes szedi be a Get. 130 §-a, a 19/2009. Korm. rendelet (Vhr.) 102. § (2) bekezdés b) pontja, a 74/2009. KHEM rendelet és a 31/2009. (VI.25.) KHEM rendelet szerinti, az általa üzemeltetett fogyasztási helyek után befolyó valamennyi elosztási rendszerhasználati díjat.

A szerződés 3.4.7. pontjában az alperes vállalta, hogy havonta megküldi a II. r. felperesnek az F. Zrt. által a Ny. I. gázátadó állomásra vonatkozóan szolgáltatott hivatalos havi gázforgalmi adatokat.

A szerződés 4.1. pontja szerint az alperes a rendszerhasználati díjat megosztja az I. és II. r. felperesek között, a rendszerhasználati díj összegét, a megosztás arányát, a számítás alapját és módját pedig a ...-i Városi Bíróság, illetve a ...-i Törvényszék határozza meg, tekintettel arra, hogy a felek nem tudtak ebben a kérdésben megállapodni.

A szerződés 4.2. pontjában a rendszerhasználati díj fogalmát a szerződés 3.3.2. pontja szerinti elosztási rendszerhasználati díjjal azonosan határozták meg.

Az I. r. felperes nem kívánta meghosszabbítani az alperessel a 32 m hosszúságú perbeli elosztóvezeték üzemeltetésére megkötött, 2013. október 15-én lejáró üzemeltetési szerződést, és kérte az MEKH-t, hogy a II. r. felperest jelölje ki erre a feladatra. Az I. r. felperes kérelmét azonban a MKH. elutasította.

A perbeli időszakban (2013. január 1. és 2014. június 30. napja között) NY. földgázellátása három gázátadó állomásról történt (Ny. I., NY. 1. és NY. 2.), ezek egy kapcsolódó rendszerüzemeltetőhöz (az alpereshez, illetve jogelődjéhez) tartoztak, ezért a F. Zrt. informatikai platformján összevontan kezelték őket.

NY. és a kapcsolódó elosztóhálózat többszörösen hurkolt, emiatt a változó fogyasztási és nyomásviszonyok következtében nem lehet pontosan megállapítani, hogy adott időpontban a felhasználó melyik gázátadó állomásról volt fizikailag ellátva.

Mivel a peres felek nem állapodtak meg a konkrét díjban, ezért az alperes a perbeli időszakban úgy üzemeltette a perbeli vezetékszakaszt, hogy nem fizetett használati díjat a tulajdonosok (felperesek) részére.

A perbeli időszakban a Ny. I. gázátadó állomáson 106 329 676 m³ gáz lett kiadva az alperes részére. Ebből részben a Ny. 78 302 m vezetékszakaszhoz tartozó fogyasztók lettek kiszolgálva, tőlük nettó 60 305 970 Ft elosztási rendszerhasználati díj került beszedésre. A NY. 45 062 m vezetékszakaszra csatlakozó fogyasztóktól beszedett elosztási rendszerhasználati díj összege 41 576 206 Ft volt.

A NY.1. gázátadó állomáson 45 866 829 m³ gáz lett átadva az alperesnek, amelyből 2 647 694 m³ a kizárólag erről az átadóról ellátott NY. 52 713 m vezetékszakaszon lett felhasználva.

A Ny. I. és NY. 1. gázátadó állomásokon átvett, és a fenti fogyasztók által fel nem használt gázból 131 323 845 m³-t a NY. 509 591 m-es vezetékekhez tartozó fogyasztók használtak fel, a vezetékszakaszon beszedett elosztói rendszerhasználati díj nettó összege 1 461 707 585 Ft, a NY. 75 175 m-es vezetékszakaszára kapcsolt fogyasztók által felhasznált 5 862 196 m³ gáz után a beszedett rendszerhasználati díj nettó összege 73 732 817 Ft volt.

A II. r. felperes a 2013. július 29-én kelt engedményezési szerződéssel az I. r. felperesre engedményezte a közös tulajdonukban álló Ny. I. gázátadó állomástól induló Ny.-D.- NY. - K. kül- és belterületein haladó, K. gázellátását biztosító nagy- és középnyomású gázvezetékrendszer, valamint a NY. - Ny.-D. - K. felé haladó 32 m ... és ... acélvezetéknek a NY. - Ny. - Ü. - K. felé elágazási pontig haladó vezetékrendszer használata után az alperestől a tulajdoni aránya alapján öt

megillető teljes követelést. A szerződés 2. pontjában megjelölt követelés eredeti jogosultjának (az engedményezőnek, mint tulajdonostársnak) helyébe lép az engedményes minden időbeli, vagy összegbeli korlát nélkül.

A peres felek között a ...-i Törvényszék előtt folyamatban lévő perben az elsőfokú bíróságnak az 1.G..../2013/91. számú részítéletét a ...-i Ítéltábla a 2015. április 30-án kelt Gf.III..../2014/3. számú részítéletével részben megváltoztatta, a Ny. I. gázátadó állomásról induló Ny.-D. - NY. - K. kül- és belterületén áthaladó 35,9 km vezetékhálózat üzemeltetése folytán a T-D. Kft. által a 2009. január 1. napjától 2009. december 31-ig terjedő időtartamra fizetendő rendszerhasználati díj összegét - beszámítva a 2 257 297 Ft összegű időközbeli teljesítést - 18 377 057 Ft-ra leszállította.

A felperesek a többször módosított keresetükben 369 697 852 Ft + áfa, 2013. január 1. és 2014. június 30. napja közötti időszakra járó bérleti/használati díj, és annak 2013. október 15. napjától számított, a Ptk. 301/A. §-a szerinti mértékű késedelmi kamata, valamint perkielégük megfizetésére kérték kötelezni az alperest.

A kereseti kérelmüket azzal indokolták, hogy az alperes a peres felek között 2012. szeptember 28-án létrejött szerződés 4. pontja szerint a tulajdonukat képező vezetékhálózat után használati díj fizetésére volt köteles, de ennek a kötelezettségének nem tett eleget.

Az alperes által szolgáltatott adatok szerint 2013. január 1. és 2014. június 30. napja között befolyt 2 047 214 793 Ft rendszerhasználati díjjal, és az összes elosztott gázmennyiséggel (176 564 149 m³) számolva állították, hogy 1 m³ átadott gázmennyiségre 11,59 Ft/m³ rendszerhasználati díj jut, ezért a Ny. I. gázátadó állomáson átvett 106 326 676 m³ gáz után 1 232 326 174 Ft rendszerhasználati díj folyt be. Ennek 30%-a, azaz 369 697 852 Ft + áfa = bruttó 469 516 272 Ft megfizetésére kérték kötelezni az alperest.

Az összecszerülést a megkötött szerződés alapján határozták meg azzal, hogy a szerződés nem tartalmazza a bérleti díj alapjául szolgáló rendszerhasználati díj további csökkentését a „könyvelésben technikailag értelmezhetetlen árszabályzó elemekkel”.

Arra is hivatkoztak, hogy a vezetékhálózat stratégiai jelentőségű. Álláspontjuk szerint a bevétel megosztása nem szakértői kérdés, mivel annak a kérdésnek az eldöntésétől függ, hogy az általuk kért bérleti díj méltányos elismerése-e annak a ténynek, hogy a gázátadó pont nélkül az alperes nem tudott volna eleget tenni 2 000 000 000 Ft bevételt eredményező lakossági igénynek.

Hivatkoztak arra, hogy a 2011. február 22-én megkötött üzemeltetési szerződésben a II. r. felperes a beszedett rendszerhasználati díj 70%-ának az I. r. felperes részére történő megfizetésére vállalt kötelezettséget, illetve hogy a II. r. felperes és a M. Kft. a beszedett rendszerhasználati díj 30%-ának megfelelő összegért üzemelteti a Kh. és az I. r. felperes tulajdonát képező vezetékhálózatot.

Az alperes az ellenkérelmében elsődlegesen a felperesek keresetének az elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy a perbeli 32 m vezetékhálózat a tulajdonát képezi.

Másodlagosan, arra az esetre, ha megállapítást nyerne, hogy a perbeli vezetékhálózat a felperesek tulajdonát képezi, nem vitatta a használati díj fizetési kötelezettségét, de annak összegét a keresettel érintett időszakra 9 284 Ft-ban kérte megállapítani azzal, hogy az I. r. felperes a 2011. február 22-én kelt üzemeltetési szerződés 3.3.3. pontja szerint nem jogosult a perbeli igényt érvényesíteni.

Kérte a felperesek perkielégben való marasztalását is.

Előadta, hogy a felek a MKH.-nak az üzemeltető személyéről döntő határozatát hajtották végre, és mivel az alperes nem rendelkezik földgázelosztási engedéllyel, ezért a Vhr. 102. § (2) bekezdés b) pontja nem keletkeztet fizetési kötelezettséget.

Érvelése szerint a felperesek számítási módszere téves, a rendszerhasználati díj megállapítása nem az elosztott gázmennyiség, hanem az üzemeltetett vezetékhálózat hossza szerint történik, ráadásul a rendszerhasználati díjtételek középértékének alkalmazása tovább torzítja a számítást.

Eltűzottnak tartotta a felperesek igényét egyrészt azért, mivel, ha a vezeték minden 32 m-re után a vezeték tulajdonosát a rendszerhasználati díj 30%-a illetné meg, akkor egy alig több, mint háromszor ekkora vezeték hosszúsága után a díj elenyészne, másrészt pedig a mintegy 2 000 000 Ft bekerülési költségű vezetékszakasz után a felperesek több mint 300 000 000 Ft összegű bérleti díjat kívánnak érvényesíteni.

Utalt arra, hogy a MEKH 2043/2013. számú határozata tartalmazza azt is, hogy a tulajdonosok által meghatározott bérleti díj távol áll a vezetéktulajdonlásból eredő elismert költségek 1 m-re vetített, a Hivatal által a költség-felülvizsgálati eljárásban meghatározott mértékétől, és az ezen vezetékszakasz vonatkozásában a rendszerhasználati díjakból elért bevételektől is.

Hivatkozott a ...-i Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 23.K..../2014. számon folyamatban volt perben az alperesi Hivatal 16/A/2. számú mellékletként benyújtott előkészítő iratában írtakra, miszerint „a beruházás nélküli N. Kft. kijelölésének következményei összeegyeztethetetlenek többek között a Get. legkisebb költség elvével, mivel a 32 m-es vezetékszakasz tulajdonosa a Hivatal számítása szerint olyan minimális mértékű bérleti díjra jogosult, amely nem hasonlítható össze bármely egyéb, a jelenlegi térségi, biztonságos ellátást biztosító vezetékrendszer megbontásának, átépítésének beruházási költségeivel.

Előadta, hogy a rendszerhasználati díjakat hatósági árszabályzás keretében az MEKH határozati formában teszi közzé. A hatósági árszabályozásban elismert költségmeghatározás független az adott szakaszon áthaladó földgáz mennyiségétől, a vezeték üzemeltetésének költségét az indokolt költségekből vezeti le, alapvetően a vezeték hossza alapján. A forgalmazott gázmennyiségen alapuló tarifa csak az indokolt költség beszedéséhez szükséges eszköz.

Álláspontja szerint az elosztási rendszerhasználati díj kizárólag úgy osztható meg méltányosan, hogy a díjban részesülő felek mindegyike az általa a díj elérése érdekében nyújtott hozzájárulás mértékével arányosan részesüljön.

Előadta, hogy a MEKH az elosztói engedélyes részére a tőkeköltség tényező által biztosítja az elvárt hozamot, ami független a gázvezetéken forgalmazott földgáz mennyiségétől. A nem elosztói engedélyes elosztóvezeték tulajdonosa igényt tarthat a földgázelosztási díjból a tulajdonában álló elosztóvezeték értékcsökkenésére, és az elosztóvezeték tőkeköltségének egy részére, ez utóbbit az üzemeltetővel kell megosztania.

Kifejtette, hogy a befektetett eszközérték megtérülése szerinti számítási elv alapján számolva a felperesek a perbeli vezetékszakasz után a tárgyi időszakban 9 284 Ft-ra tarthatnak igényt. Összehasonlításként levezette, hogy a bekerülési költségen alapuló számítási mód szerint 10 966 Ft, a MEKH 1/2013. rendelet szerinti megosztás alapján 5 777 Ft, a vezeték tulajdonost megillető értékcsökkenés és tőkeköltség arányában 17 089 Ft, míg a ...-i Ítélőtábla Gf.III..../2014/3. számú ítéletében levezetett számítás analóg alkalmazásával 6 900 Ft illetné meg a felpereseket.

Az elsőfokú bíróság az I. r. felperes keresetét jogalapjában alaposnak, összecszerűségében eltűzottnak, a II. r. felperes keresetét megalapozatlannak találta.

Elsődlegesen rögzítette, hogy a jelen perben az elsőfokú bíróságot kötötte a ...-i Bíróság 7.G.../2009/5. számú jogerős ítéletének az a megállapítása, miszerint a Ny. I. gázátadó állomástól a Ny.-D. - NY. - K. kül- és belterületén áthaladó 35,9 km hosszú földgázelosztó vezeték (amelynek részét képezi a perbeli 32 m-es vezetékszakasz is) K. község beruházásában épült meg, annak tulajdonjoga az I. r. felperest illeti meg.

Rögzítette azt is, hogy a perbeli jogvitára a Ptké. 50. § (1) és (2) bekezdései értelmében az 1959. évi IV. törvény (rPtk.) rendelkezéseit kellett alkalmazni.

Az alperes ellenkérelmére tekintettel megvizsgálta azt is, hogy az I. r. felperes jogosult-e a saját személyében érvényesíteni a perbeli igényt.

Mivel a jelen per tárgya nem a földgáz forgalmazásából befolyó árbevétel, hanem a vezetékhálózat üzemeltetése folytán a tulajdonosokat megillető használati díj megfizetése, ami nem tartozik az alperes által hivatkozott, a felek között 2011. február 28-án létrejött üzemeltetési szerződés 3.3.3. pontjában meghatározott körbe, ezért az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az I. r. felperes jogosult a tulajdonjogából eredő jogosultság saját személyében történő érvényesítésére.

Az elsőfokú bíróság rögzítette azt is, hogy az alperes sem vitatta azt, hogy a használati díj fizetési kötelezettsége áll fenn, a perbeli jogvita tárgyát csupán a 32 m-es vezetékszakra vonatkozó használati díj mértékének a meghatározása képezte.

A felek a 2012. szeptember 28-i szerződés 4.1. pontjában az alperes által a felpereseknek fizetendő díj összegének, mértékének, a számítási alapjának és módjának a meghatározását a bíróságra bízta. A szerződésben kizárólag azt rögzítették, hogy a használati díj alapja az alperes által a gázelosztó rendszer használatáért járó rendszerhasználati díj, amit a szerződés a 3.3.2. pont szerinti elosztási rendszerhasználati díjjal azonosított. Ezt a szerződésben rögzített egyező nyilatkozataikat a peres felek a perben is megerősítették, és ennek alapulvételével kérték a használati díj megállapítását a teljes időszakra.

Az elsőfokú bíróság abból indult ki, hogy az alperes által fizetendő használati díj alapja a Ny. I. gázátadó állomásról kijövő, a 32 m vezetékszakaszhoz csatlakozó elosztói vezetékekre kapcsolt fogyasztóktól beszedett elosztói rendszerhasználati díj.

A perben tényként állapította meg, hogy 2013. január 1. és 2014. június 30. napja közötti időszakban az alperes 106 329 676 m³ földgáz vett át a Ny. I. gázátadó állomástól.

A bíróság felhívására a felperesek nem vitatták azt, hogy:

- az alperes a NY. I. gázátadóról 45 866 829 m³ földgáz vett át.
- azt, hogy Ny. település 78 303 m, NY. város 45 062 m vezetékszakszon kizárólag a Ny. I. gázátadóról volt ellátva,
- azt, hogy NY. város 509 591 m és 75 175 m vezetékszakszon Ny. I. és NY. 1. gázátadó állomásról volt ellátva,
- azt, hogy NY. 52 713 m-es vezetékhálózata kizárólag NY. 1. gázátadó állomásról volt ellátva, és nem vitatták a beszedett rendszerhasználati díj összegét, valamint a Ny. I. gázátadó állomásról kiszolgált fogyasztók számát és fogyasztói kategóriáját sem.

Az elsőfokú bíróság a Ny. I. gázátadó állomásról átadott földgáz után az alperes által beszedett rendszerhasználati díj összegét az alábbi számítás szerint határozta meg:

- az alperes a Ny. 78 302 m vezetékekre kapcsolt fogyasztóktól 60 503 970 Ft rendszerhasználati díjat szedett be,
- a NY. 45 062 m vezetékekre kapcsolt fogyasztóktól 41 576 206 Ft-ot.
- Mivel a NY. 509 591 m és 75 175 m vezetékszakszra kapcsolt fogyasztók mind a Ny. I., mind a NY. 1. gázátadó állomásról voltak ellátva, ezért az itt beszedett rendszerhasználati díj összege (1 461 707 585 Ft + 73 732 817 Ft) 1 535 440 402 Ft.

A kizárólag a Ny. I. gázátadó állomásról ellátott területeken összesen 8 309 259 m³ gáz került felhasználásra, fennmaradt 98 020 417 m³, míg a kizárólag a NY. 1. gázátadó állomásról ellátott területen 2 647 694 m³ került felhasználásra, fennmaradt 43 219 135 m³.

Az így összesen fennmaradó 141 239 552 m³ helyett a hálózati veszteséggel is kalkulálva az elsőfokú bíróság számítása szerint 137 186 041 m³ gáz lett kiszámlázva. Az elsőfokú bíróság a közösen ellátott területeken beszedett rendszerhasználati díj megosztása során a két gázátadó állomáson átvett, és a kizárólagosan ellátott területeken fel nem használt földgáz mennyiségének az arányszámával számolt (98 020 417 : 43 219 135) 69,40% : 30,60%-hoz.

Az összes átvett földgáz felhasználása során a közös vezetékhálózatra kapcsolt fogyasztók 1 535 440 402 Ft rendszerhasználati díjat fizettek, amelyet a fentiek szerint arányosítva a Ny. I. gázátadóról átvett gáz felhasználása során a 69,40%-ot kitevő összeg 1 065 595 638,98 Ft, míg a

NY. 1. gázátadóról átvett gáz felhasználása során 30,60%-ra eső összeg 469 844 763,02 Ft rendszerhasználati díj került megfizetésre.

Az alperes a Ny. I. gázátadó állomáson átvett gáz mennyisége után összesen 1 167 675 815,98 Ft-ot rendszerhasználati díjban részesült (60 503 970 + 41 576 206 + 1 065 595 638,98), és ez az összeg képezi az alapját a perbeli szerződés szerint az alperes által fizetendő használati díjnak.

A felperesek a keresetükben a beszedett rendszerhasználati díj 30%-ának megfelelő használati díj fizetésére kérték kötelezni az alperest, ami 350 302 744,45 Ft + áfa összeget jelent.

Az elsőfokú bíróság azonban eltúlzottnak találta ezt az igényt még arra tekintettel is, hogy az alperes ennek a 32 m-es vezetékszakaszigénybevételével tudja kizárólagos ellátni a Ny. 78 302 m, valamint a NY. 45 062 m, illetve részben ellátni a NY. 509 591 m és 75 175 m-es vezetékszakaszigyot fogyasztókat.

Az elsőfokú bíróság kitért arra is, hogy a 2011. február 22-én létrejött szerződés 4.1. pontjában a felek figyelemmel voltak a hálózati és mérési veszteség költségeire is, és a beszedett rendszerhasználati díjak 70%-ának 1,70% feletti hálózati és mérési veszteség költségeivel (ami nem lehetett több, mint az elosztási tarifadíj évi 7 000 000 Ft-tal csökkentett része) csökkentett összegben határozták meg az üzemeltető által fizetendő használati díjat. Ha éves viszonylatban negatív érték lesz a számítás eredménye, akkor az I. r. felperes kötelezettséget vállalt a különbözet II. r. felperes részére üzemeltetési díjként való megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ennek a szerződéses megállapodásnak az értékelésénél figyelembe vette azt is, hogy a II. r. felperes ezt az üzemeltetési díjat a teljes, 39 500 m hosszúságú vezetékszakaszigy után vállalta megfizetni, míg az alperes egy más felek között létrejött szerződés alapján csupán a vezetékrendszer 32 m-es részét üzemelteti, és ezután köteles díjfizetésre.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperesek által hivatkozott másik szerződésben rögzített számítás alapján sem lehet helye a felperesek által érvényesített használati díj megállapításának, mivel az az üzemeltetési szerződés az I. r. felperes tulajdonában lévő vezetékrendszer egészére vonatkozik.

Az elsőfokú bíróság nem fogadta el azt a felperesi hivatkozást sem, miszerint az alperes által fizetendő használati díjat magasabb összegben kell megállapítani, mivel a szolgáltató által ellátott terület nagyságának függvényében az elosztói engedélyes nagyobb profitra tesz szert. A felek szerződése szerint a fizetendő használati díj alapja nem az üzemeltetés során elért profit, hanem a beszedett rendszerhasználati díj, amely viszont a vezetéken forgalmazott gáz mennyiségével arányosan emelkedik.

Az elsőfokú bíróság arra tekintettel sem találta indokoltnak az alperes által fizetendő használati díj magasabb összegben történő megállapítását, hogy az alperesnek az elosztói rendszerhasználati díjból származó bevétele esetleg meghaladja az indokolt mértéket. Ennek a többletbevételnek a jogszabályi következménye ugyanis az állam javára történő befizetésre kötelezés.

Az elsőfokú bíróság nem találta helytállónak a felperes számítását arra tekintettel sem, mert a felperes a 11. sorszámú beadványában pontosított keresetében a Ny. I., NY. 1. és 2. gázátadó pontokra kiadott összesített adatok felhasználásával számolt, holott a NY. 2. gázátadó ponton átvett gáz és az ahhoz kapcsolt fogyasztók által fizetett rendszerhasználati díj nincs kapcsolatban a Ny. I. gázátadóval. Ezentúl a felperes számítása teljes egészében tartalmazza a NY. 1. gázátadón átvett és mind a kizárólagosan, mind a közösen ellátott vezetékszakaszigy elosztott teljes gázmennyiséget, illetve a beszedett rendszerhasználati díjat.

Az elsőfokú bíróság nem fogadta el az alperes számítási módját sem, mivel az így meghatározott használati díj összege kizárólag a vezeték tulajdonlásból eredő költségeket fedezi, és nincs figyelemmel a vezetékszakaszigy stratégiai jelentőségéből adódó, vagyoni értéket képviselő tulajdonosi jogosultságra, emellett a számítások az alperes becsléssel szolgáltatott adatain alapulnak.

Az elsőfokú bíróság az alperes által a 2013. január 1. és 2014. június 30-a közötti időszakra fizetendő rendszerhasználati díj összegét úgy számolta ki, hogy az alperes által a Ny. I. gázátadó állomáson átvett földgáz után beszedett 1 167 675 814,98 Ft rendszerhasználati díjat elosztotta a vezetékszszakaszok hosszával ($78\,302 + 48\,062 + 506\,591 + 75\,175 = 708\,130$ m), az 1 m-re jutó díj összegét 1 648,96 Ft-ban, a 32 m-re eső díj összegét pedig 52 766,72 Ft-ban állapította meg.

Végig vezette azt is, hogy a ...-i Ítéletábra jogerős Gf.III..../2014/3. számú ítéletében a felek közötti szerződés hiányában alkalmazott számítási mód használatával az 1 m-re jutó rendszerhasználati díj éves mértéke 143,69 Ft, ez 18 hónapra számítva 215,53 Ft, 32 m után pedig 6 896,96 Ft-ot tesz ki.

Az elsőfokú bíróság azonban a tisztán matematikai alapon történt számításokat nem találta alkalmasnak a felek szerződésében meghatározott „mértányos” használati díj megállapítására.

Annak ellenére, hogy a bíróság felhívására a felek nem kérték szakértő kirendelését a rendszerhasználati díjban benne foglalt vezetékek, a vezetékek értékcsökkenése, illetve a tőkeköltség kimutatására, ez mégsem eredményezte azt, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét az alperes becslésen alapuló adataira alapítsa, azért sem, mert az a számítási módszer egyébként is csak kiindulópontként, iránymutatásként szolgált volna.

Az elsőfokú bíróság a használati díj mértékét az általa levezetett számítás szerinti 52 766,72 Ft-ból kiindulva határozta meg - figyelembe véve azt is, hogy az alperes számítások elvégzése nélkül a „dolog értékéhez” igazodó használati díj évi összegét 100 000 Ft-ban jelölte meg -, és ennek az összegnek legfeljebb háromszoros szorzatával számított díjat talált arányosnak, amely kifejezi a vezetékszszakasz stratégiai jelentőségét is. Az alperes által fizetendő használati díj összegét ezért 158 300 Ft + áfa összegben, azaz 201 041 Ft-ban határozta meg, ezt meghaladóan a felperesi igényt eltúlzottnak találta.

Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a perbeli szerződés megkötésére a MEKH 790/2011. és 791/2011. számú határozatainak a végrehajtása és az alperes területén jelentkező kereskedelmi egyensúlytalanság kiküszöbölése érdekében került sor, és a felek szerződéses akarata nem irányult a „piaci értéket” meghaladó használati díj fizetésére.

Megállapította azt is, hogy a felperesek között 2013. július 29-én létrejött engedményezési szerződés alapján az I. r. felperes jogosult a II. r. felperest, mint tulajdonost megillető használati díj iránti igény érvényesítésére is. Az engedményezési szerződés értelmezésével arra a következtetésre jutott, miszerint az engedményezés kiterjedt a követelés után járó késedelmi kamatokra is. A II. r. felperes ezért nem jogosult a perbeli igény érvényesítésére, ezért az elsőfokú bíróság a II. r. felperes keresetét elutasította, csakúgy, mint az I. r. felperesnek a 201 041 Ft-ot meghaladó kereseti kérelmét, az alperest pedig kötelezte, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. r. felperesnek 201 041 Ft-ot, és ezen összeg után 2013. október 15. napjától a kifizetés napjáig járó, a Ptk. 301/A. § (2) bekezdése szerinti késedelmi kamatot.

A jogvita jellegére tekintettel a Pp. 51. § b) pontja szerinti felperesi pertársakat érdekeltségük és pervesztességük arányában kötelezte az alperes perköltségének a megfizetésére akként, hogy az I. r. felperes 254 000 Ft-ot, a II. r. felperes pedig 317 500 Ft bruttó ügyvédi munkadíjat fizessen meg.

Az ítélet ellen az I. r. felperes és az alperes fellebbezett.

Az I. r. felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását, és a keresetének helyt adva kérte az alperes által beszedett rendszerhasználati díj 30%-ának megfelelő, méltányos összegű bérleti díj megállapítását, az alperes perköltségviselésére kötelezése mellett.

Elfogadta az elsőfokú bíróság azon döntését, hogy a II. r. felperes nem jogosult a perbeli igény érvényesítésére.

A jelen per előzményeként hivatkozott arra, hogy a jelen per alperese több éven át tartó pereskedéssel próbálta az I. r. felperes tulajdonát elvenni, eredménytelenül.

Előadta, hogy az alperes tulajdonosa egyetlen év rendszerhasználati díjának 50%-áért megvásárolta a NY.Megyei Jogú Város teljes gázvezeték hálózatát, és ezt az összeget meghaladó bevételre tett szert egyetlen évben a perbeli Ny. I. gázátadási ponton kiadott gázmennyiség után.

Arra hivatkozott, hogy a peres felek között 2012. szeptember 29-én létrejött bérleti szerződés a rendszerhasználati díj megosztását a bíróság döntésére bízta azzal, hogy a bérleti díj alapja a beszedett rendszerhasználati díj, annak mértéke jogszabályban meghatározott, és ismert a bérleti időszak is. A bíróság döntési jogköre tehát csak arra terjed ki, hogy megállapítsa az 1 167 675 814,98 Ft + áfa beszedett rendszerhasználati díjból milyen összegű méltányos bevétel illeti meg a tulajdonos I. r. felperest.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen értékelte a perbeli gázátadási pont stratégiai jelentőségét. Az I. r. felperes a perben többször hivatkozott arra, hogy a bérleti szerződés nélkül az alperes nem csatlakozhatott volna a szállítóvezeték részét képező NY. 1. gázátadási ponthoz.

Utalt arra, hogy ... Megyében K. és Kh. települések rendelkeznek saját tulajdonú gázvezetékkel, ezeknek a településeknek az üzemeltetők a rendszerhasználati díj 70%-át fizetik ki bérleti díjként. Ez azt is jelenti, hogy a vezeték nyereséges üzemeltetése a 30% bérleti díjból is megoldható.

Hangsúlyozta, hogy a jelen per tárgyát képező bérleti szerződésben olyan átadási pont használatáról van szó, amelyről az alperes a NY. Megyei Jogú Várost látta el.

Megismételte azt a perben többször hivatkozott állítását, miszerint a Ny. I. átadási pont stratégiai jelentőségű, ezért a vezeték hosszúsága alapján az elsőfokú bíróság által megállapított bérleti díj nemcsak nem méltányos, de megalázó és alapvető üzleti etikát nélkülöző döntés.

Kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság téves számítási módot alkalmazott.

Előadta, hogy az alperes kimutatása alapján a Ny. I. gázátadó állomáson 106 329 676 m³ gáz került kiadásra. Az elsőfokú bíróság a beszedett bevétel meghatározását az alperes által benyújtott táblázatra alapozta, amelyben az alperes fogyasztói kategóriánként mutatta be azt, hogy mely átadó állomásról hány darab és milyen fogyasztó került kiszolgálásra. Ez a számítási módszer azonban állítása szerint a MH., az alperes állításával, és a ...-i Törvényszéknek a korábbi perben hozott döntésével is teljesen ellentétes és lehetetlen.

A perbeli adatok alapján ugyanis azért került sor a bérleti szerződés megkötésére, mert, ha a II. r. felperes üzemeltette volna a Ny. I. átadási pontot is, akkor kereskedelmi egyensúlytalanság lépett volna fel, azaz nem lehet az elosztórendszeren megállapítani, hogy adott időpontban a felhasználó melyik gázátadó állomásról volt ellátott fizikailag. Az elosztó engedélyes II. r. felperes és a kereskedők nem tudtak volna pontos szerződést kötni.

Ennek ellenére az elsőfokú bíróság arra kötelezte az alperest, hogy mutassa ki fogyasztói kategóriánként melyik fogyasztó, melyik átadó állomásról volt ellátva. Az alperes pedig ezt a lehetetlent ki is mutatta, majd pedig az elsőfokú bíróság számítási módszere részeként elfogadta.

Az I. r. felperes álláspontja szerint az alperes által szolgáltatott adatok nem lehetnek tényszerűek, a bevétel kizárólag a felperes számításai alapján átlag m³ díj meghatározásával határozható meg. Azaz az összes NY. 1., 2. és Ny. I. gázátadó állomáshoz tartozó gázmennyiség és ahhoz tartozó bevételből 1 m³-re eső rendszerhasználati díj számításával, majd a Ny. I. átadási ponttól mért 106 329 676 m³ felszorzásával.

Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását kérte akként, hogy az ítéletábra az általa fizetendő marasztalás tőkeösszegét 9 284 Ft-ra, másodlagos fellebbezési kérelme szerint 52 766,72 Ft összegre szállítsa le. Kérte a felperes által fizetendő perköltség összegének is a megváltoztatását, és a felpereseknek magasabb összegű perköltség megfizetésére kötelezését.

Túlnyomórészt egyetértett az elsőfokú bíróság ítéletének megállapításaival, a jogi indokot azonban kiegészíteni és módosítani kérte.

Pontosítani kérte az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását annyiban, hogy Np. és N. települések gázellátásában az érintett vezetékhálózatok ténylegesen nem vesz részt (ítélet 2. oldal 2. bekezdés), illetve, hogy a M. Kft.-vel megkötött szerződés az elosztási engedély hiányában nem hatályosult.

Egyetértett az elsőfokú ítélet indokolásában írtakkal abban a körben, miszerint a rendszerhasználati díj fedezetet kell, hogy nyújtson számos olyan tevékenységre, amelyet az üzemeltető elosztói engedélyesnek e forrásból kell ellátnia, ezért eleve a díjnak csak egy része kerülhet megosztásra a tulajdonos és az üzemeltető között. Az elsőfokú bíróság helyesen lényeges szempontnak tekintette a mérlegelés körében az érintett vezetékszakaszhosszát.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által levezetett számítás túlnyomóan megalapozott döntéshez vezetett, annak indokait azzal kérte pontosítani, miszerint az alperesi adatszolgáltatás is pontos és méréseken alapuló volt, az alperes csupán egy kérdésben végzett becslést, mégpedig abban, hogy a változó fizikai tényezők mellett az egyes gázátadókon átvett gázmennyiség mely fogyasztók által került felhasználásra. Azonban ez a becslés is szakmai alapokon, fizikai törvényszerűségeken alapult, ezért hibalehetősége legfeljebb 1-2%-nyi volt.

Fenntartotta azt az álláspontját, miszerint a rendszerhasználati díj felosztására az alperes 2016. december 19-i előkészítő iratának 3/2/A. pontjában kifejtett megközelítés a legalkalmasabb, ez a gáziparban bevett és szokásos elszámolási módszer alapján alapul, az mind a tulajdonosoktól, mind pedig a fogyasztóktól független ún. semleges eredményre vezet. Ez a módszer a teljes szolgáltatási adatállományt veszi kiindulási alapul. Erre tekintettel kérte, hogy az ítélet táblája ezt, a gáziparban szokásos és nemcsak a felek, de a fogyasztók érdekeinek is megfelelő felosztást vegye alapul, és a rendszerhasználati díjnak az ezen elvek szerinti felosztásával, az alperesi előkészítő irat mellékletében részletezett számítás alapján a marasztalás összegét 9 284 Ft-ra szállítsa le.

Abban az esetben, ha az ítélet táblája mégis az elsőfokú bíróság által levezetett számítását fogadná el, úgy másodlagos fellebbezési kérelemként kérte, hogy az ítélet táblája mellőzze az elsőfokú ítéletben minden alap nélkül alkalmazott háromszoros szorzót.

A felperes által alkalmazott „stratégiai jelentőségű” titulus elfogadása ugyanis azt jelentené, hogy a vezetékhálózatok díj megállapítása szempontjából minden egyes vezetékhálózathoz más és más használati díja lenne. A perbeli adatokból látható, hogy van olyan vezetékhálózat, amely több ezer fogyasztót szolgál ki, ezért nyilvánvalóan kezelhetetlen az ilyen díjszámítás. Az, hogy átfolyik egy adott vezetéken több terület ellátását biztosító gázmennyiség, nem jogosítja fel az adott szakasz tulajdonosát arra, hogy a vezetékhálózathoz többi tulajdonosához képest növelt használati díjat kapjon. Sérelmezte az elsőfokú bíróság által a javára megállapított perki költség összegét is, mivel álláspontja szerint az nem arányos a perben kifejtett jogi képviselői tevékenységgel. Az ügyben összegyűjtött iratok, bizonyítékok jelentős része az ő munkája, az általa benyújtott iratok száma az egyes iratok hossza és tartalma, valamint az azok mögött álló jelentős időt igénylő, szakmai képviselőkkel folytatott egyeztetések még akkor is magasabb összegű díjazást indokolnának, ha a jelen per kisperértékű lenne.

Hivatkozott arra, hogy az alperes pernyertességének arányát gyakorlatilag szinte lehetetlen kifejezni a felperes követeléséből kiindulva. Álláspontja szerint nem volt helye a perbeli esetben a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése alkalmazásának.

Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság által megítélt, ügyvédi munkadíjból álló perki költség összegének alacsonyságát jellemzi az is, hogy annak kb. a felét „elvitte” mindaz a költség, amit a nagyszámú irat és mellékletei nyomtatása, fénymásolása, a tárgyalásokra történt utazás költsége jelentett.

Az elsőfokú bíróság ítélete tévesen utalt az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontjára is, mivel a per 100 000 000 Ft-ot meghaladó pertárgyértékű.

Az elsőfokú bíróság ítélete alapján megállapítható, hogy ez nem egy átlagos, hanem annál nehezebb, bonyolultabb ügy volt, ezért az ügyvédi munkadíj mérsékléséről szóló rendelkezésre

utalás alaptalan. Az, hogy a felperesek elképesztően túlzó összegben állapították meg kereseti követelésüket nem változtat a pertárgyértékén sem a pernyertesség arányán, sem a kifejtett tevékenység mennyiségén, azt csak súlyosbítja az a körülmény, hogy a felperesek egyike az alperessel azonos tevékenységet végző cég, akinek tisztában kellett lennie a per elbírálásakor értékelendő szakmai szabályokkal.

Az alperes az elsőfokú bíróság felhívására pontosította a fellebbezését akként, hogy kérte a felperesek kötelezését az alperes javára összesen nettó 2 756 000 Ft, azaz bruttó 3 500 120 Ft összegű perköltség megfizetésére, azzal, hogy kérte a felperesek egyetemleges marasztalását e körben.

A fellebbezése indokait kiegészítette azzal, hogy az IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján a felperesek által megjelölt pertárgyértéket alapul véve kiszámítható ügyvédi munkadíj összege nettó 6 890 000 Ft lenne, az alperes azonban elfogadja azt, hogy ez az összeg a rendelet 3. § (6) bekezdése szerint mérséklésre kerüljön, ezért perköltségigényét az IM rendelet szerint számítandó összeg 40%-ában, vagyis nettó 2 756 000 Ft-ban jelölte meg.

Előadta, hogy az eljárás első szakaszában az alperesi képviselő egy 10 és egy 3 oldalas beadványt készített, összesen 14 mellékletet csatolt, a felfüggesztés utáni újabb szakaszban pedig 5 iratot nyújtott be, ezek közül egy irat volt 1 oldalas, a többi viszont 10 oldalon keresztül elemezte a perbeli problémát. A per második szakaszában az alperes összesen 26 csatolmányt mellékel, különböző megközelítéseket, levezetéseket ismertetett, amelyek jelentős mértékű gáz szakmai elemeket is tartalmaztak, ezért az alperesi képviselet ellátásához a jogi képviselőnek konzultációs utazásokat is kellett tennie.

A felperes fellebbezése alaptalan, az alperes fellebbezése az elsőfokú bíróság érdemi döntését illetően alaptalan, a perköltséget érintő részében alapos.

A perbeli jogvita elbírálása során az elsőfokú bíróságnak és az ítéletábrának is abból kellett kiindulnia, hogy a peres felek között 2012. szeptember 28. napján létrejött üzemeltetési szerződés 4.1. pontjában az alperes azt vállalta, hogy a gázelosztó rendszer használatáért járó rendszerhasználati díjat megosztja, és ennek megfelelően fizet az I. és II. r. felperesnek, amelynek összegét, mértékét, a számítás alapját és módját a Nyíregyházi Városi Bíróság, illetve a Nyíregyházi Törvényszék határozza meg, figyelemmel arra, hogy a felek ebben a kérdésben megállapodni nem tudnak.

A szerződés ezzel a kérdéssel összefüggésben csupán annyit szabályozott még a 4.2. pontjában, hogy a rendszerhasználati díjat a szerződés 3.3.2. pontja szerinti elosztási rendszerhasználati díjjal azonos fogalomként határozta meg.

A felek az alperes által az I. r. felperes, mint a vezetékek tulajdonosa részére fizetendő használati díj alapján az alperes által beszédett rendszerhasználati díjat (vagyis a szerződés szerint az elosztási rendszerhasználati díjat) tekintették.

A felek a perben többször is nyilatkoztak arról, hogy a használati díj meghatározását nem tekintik szakkérdésnek, ezért nem kérték e vonatkozásban szakértői bizonyítás lefolytatását. A szerződésükben tehát „szabadkezet adtak a bíróságoknak” a felperes tulajdonában álló 32 m hosszú vezetékszakasz használatáért fizetendő, méltányos díj meghatározásánál. Erre vonatkozó szerződés, illetve jogszabályi rendelkezés hiányában a peres felek alaptalanul sérelmezték az elsőfokú bíróság által alkalmazott számítási módot.

Az elsőfokú bíróság a méltányos összegnek a rendszerhasználati díjból kiinduló meghatározásához mérlegelési körébe vonta a felek között 2011. február 22-én létrejött üzemeltetési szerződésnek, a Kh. és az I. r. felperes tulajdonát képező vezetékrendszernek a II. r. felperes és a M. Kft. általi üzemeltetésére létrejött szerződésnek a rendelkezéseit, a per anyagává tett különböző hatósági határozatok és a felek között a ...-i Ítéletábrá előtt Gf.III.../2014. számon folyamatban volt perben

hozott ítélet tartalmát, és kellő jelentőséget tulajdonított annak a ténynek is, hogy a perbeli vezetékszakaszcso csupán 32 m hosszúságú.

Az ítéeltábla az alperes által a 11.G.15-16-.../7. számú előkészítő iratban hivatkozott számítási módok közül a vezetékszakaszcso tulajdonosát megillető, a befektetett eszközérték megtérülése szerinti számítási elv szerint kiszámított használati díjat nem találta elfogadhatónak, mivel egyetértett az elsőfokú bíróságnak az ítélet 13. oldal 2. bekezdésében kifejtett álláspontjával, miszerint a használati díj a vezetékcso tulajdonlásból eredő költségek megtérítésén túl fedezetet kell, hogy jelentsen a tulajdonlásból eredő vagyoni értéket képviselő jogosultságokra is. Ezért az ítéeltábla alaptalannak találta az alperesnek a felperes javára fizetendő használati díj összegének 9 284 Ft-ra történő leszállítását célzó fellebbezési kérelmét.

Az alperes alaptalanul sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság elfogadta a felperesnek azt a hivatkozását, miszerint a perbeli 32 m-es vezetékszakaszcso stratégiai jelentőségű. A felperesnek ezt az állítását a 11.G.15-13-.../9. számú előkészítő irat A/10 mellékleteként becsatolt, a MKH. .../2013. számú határozatának 4. oldal 1. bekezdése is alátámasztja, amelyben a Hivatal jelentőséget tulajdonít a 32 m-es vezetékszakaszcso helyi, térségben betöltött társadalmi és gazdasági szerepének.

Az elsőfokú bíróság a tulajdonos önkormányzatot megillető használati díj méltányos összegben történő megállapítása érdekében a szerződésben biztosított szabad mérlegelési jogával élve ezért helyesen állapította meg az ítélet indokolásában levezetett számítás eredményeként megkapott összeg háromszoros összegében az I. r. felperest megillető használati díjat, az ítéeltábla is egyetért az elsőfokú bíróság mérlegelésével.

Az ítéeltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által így megállapított összeg megfelel a MKH. korábban hivatkozott határozatának 5. oldal 1. bekezdésében írtaknak is.

Az ítéeltábla nem találta alaposnak az I. r. felperesnek az elsőfokú bíróság által megítélt összeg felemelésére irányuló fellebbezését sem. A korábban hivatkozott határozat többször is hangsúlyozza (5. oldal 1. bekezdés, 9. oldal 4. bekezdés), hogy szakmai szempontok alapján az I. r. felperes, mint tulajdonosi önkormányzat megjelölt bérleti díj igénye téves, a realitásoktól elrugaszkodott.

Az elsőfokú bíróság a perben a felek által szolgáltatott konkrét adatok alapján, ugyanakkor a felek szerződésében biztosított tágcso körül mérlegelési jogkörével élve határozta meg az általa méltányosnak ítélt, a felperest megillető használati díj összegét, döntését megfelelően megindokolta.

Az ítéeltábla az elsőfokú bíróság érdemi döntése megváltoztatására nem találta alkalmasnak sem a felperesi, sem az alperesi fellebbezést.

Az ítéeltábla alaposnak találta azonban az alperesnek az elsőfokú ítélet perköltség viseléséről rendelkező része elleni fellebbezését.

Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a per 469 516 272 Ft használati díj és járulékai megfizetése iránt indult, és a felperes túlnyomórészt, 99,995%-ban pervesztes lett. A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pontja alapján számítva az alperest 3 795 163 Ft + áfa összegű ügyvédi munkadíj illetné meg perköltségként.

Az alperes fellebbezésében megjelölt 2 756 000 Ft + áfa = 3 500 120 Ft összegű ügyvédi munkadíjat az ítéeltábla arányban állónak találta a perben az alperes jogi képviseletével összefüggésben kifejtett ügyvédi tevékenységgel, elfogadta és igazoltnak találta az alperes fellebbezésében hivatkozott, az ügyvéd által a perben és a perrel összefüggésben, de azon kívül végzett, külön szakértelmet is igénylő tevékenységeket.

Az ítéeltábla ezért az elsőfokú bíróság által az alperes javára megítélt perköltség 450 000 Ft + áfa = összesen bruttó 571 500 Ft-os összegét felemelte 2 756 000 Ft + áfa = 3 500 120 Ft összegre.

Az alperes a fellebbezésében a perköltség megfizetésére egyetemlegesen kérte kötelezni az I. és II. r. felpereseket, azonban sem ő, sem a felperesek nem sérelmezték az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, miszerint a felperesek a Pp. 51. § b) pontja szerinti pertársaságot alkotnak, illetve

kifejezetten, indokoltan nem támadták az alperes javára fizetendő perköltség felperesek közti megosztásának az arányát sem.

Az ítélet tábla ezért a felemelt összegű elsőfokú perköltség viselésére a feleket az elsőfokú bíróság által meghatározott arányban (kb. 45-55%) kötelezte, és az I. r. felperes által az alperes javára fizetendő elsőfokú perköltség összegét $1\,240\,200\text{ Ft} + \text{áfa} = 1\,575\,054\text{ Ft}$ -ra, míg a II. r. felperes által fizetendő perköltség összegét $1\,515\,800\text{ Ft} + \text{áfa} = 1\,925\,066\text{ Ft}$ -ra felemelte az elsőfokú ítéletnek a Pp. 253. § (2) bekezdése szerinti, részbeni megváltoztatásával.

Az I. r. felperes a másodfokú eljárásban a saját fellebbezése vonatkozásában teljesen, az alperes fellebbezése vonatkozásában pedig nagyobb részben pervesztes lett.

A fellebbezésen az I. r. felperes illetékmentessége folytán le nem rótt $2\,500\,000\text{ Ft}$ illeték a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam terhén maradt.

Az alperesnek a per fő tárgya vonatkozásában előterjesztett fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a 22. sorszámú fellebbezésében megjelölt $191\,757\text{ Ft}$ pertárgyérték alapján számított $15\,400\text{ Ft}$ lerótt fellebbezési illetéket maga viseli.

A Pp. 24. § (1) bekezdése és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1) bekezdése szerint a pertárgyértékének megállapításánál a keresettel érvényesített követelés vagy más jog értéke az irányadó, jogorvoslati eljárásban ez a vitássá tett követelés vagy követelésrész értékét jelenti. Az alperes fellebbezése vonatkozásában a fő követelés megváltoztatását célzó fellebbezési kérelem alapján kellett tehát az alperes illetékfizetési kötelezettségét meghatározni, a perköltség megváltoztatását célzó fellebbezése e tekintetben járulékos kérdésnek minősül, és mint ilyen, nem jár illetékfizetési kötelezettséggel. Az elsőfokú bíróság ezért a 23. sorszámú végzésével tévesen hívta fel az alperest a felemelni kért perköltség összegének különbözete szerint számított illeték lerovására.

Az alperes az elsőfokú bíróság téves felhívása alapján a 24. sorszámú beadványán lerótt további $234\,300\text{ Ft}$ illetéket az Itv. 80. § (1) bekezdés f) pontja szerint visszaigényelheti. Az ítélet tábla a visszatérítés iránti kérelem elbírálása érdekében az Itv. 81. § (2) bekezdése szerint a határozatát megküldeni rendelte az alperes székhelye szerint illetékes állami adóhatóságnak.

A másodfokú eljárásban is nagyobb részt pervesztes I. r. felperest az ítélet tábla a Pp. 81. § (1) bekezdése alkalmazásával kötelezte az alperesnek a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából álló másodfokú részperköltsége megfizetésére. Ennek összegét az ítélet tábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdései alapján, mérlegeléssel, $500\,000\text{ Ft} + \text{áfa} = 635\,000\text{ Ft}$ -ban határozta meg, figyelembe véve az alperes által a másodfokú eljárásban benyújtott, az elsőfokú eljárásban kifejtetteket lényegében megismétlő fellebbezés és előkészítő iratok terjedelmét, valamint azt, hogy az ítélet tábla a fellebbezést tárgyalás tartása nélkül bírálta el. A felperest az így meghatározott másodfokú perköltség megfizetésére a Pp. 217. § (1) bekezdése szerinti általános teljesítési határidővel kötelezte.

Debrecen, 2017. november 09.

Dr. Görög Attila sk a tanács elnöke, Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk előadó bíró, Dr. Riczu András sk bíró